

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

اصول و مبانی ماسک و گریم

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه

رشته نمایش

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه فنی و حرفه ای

۷۹۲

میهن، مهین

الف ۵۷۸/م

اصول و مبانی ماسک و گریم / مؤلفان: مهین میهن... [و دیگران]. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.

۸۷ ص. : مصور (رنگی). - (شاخه فنی و حرفه ای)

متون درسی رشته نمایش گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته نمایش دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.

۱. گریم. ۲. گریم سه‌بعدی. ۳. ماسک‌ها. الف. میهن، مهین. ب. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر

تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش. ج. عنوان. د. فروست.

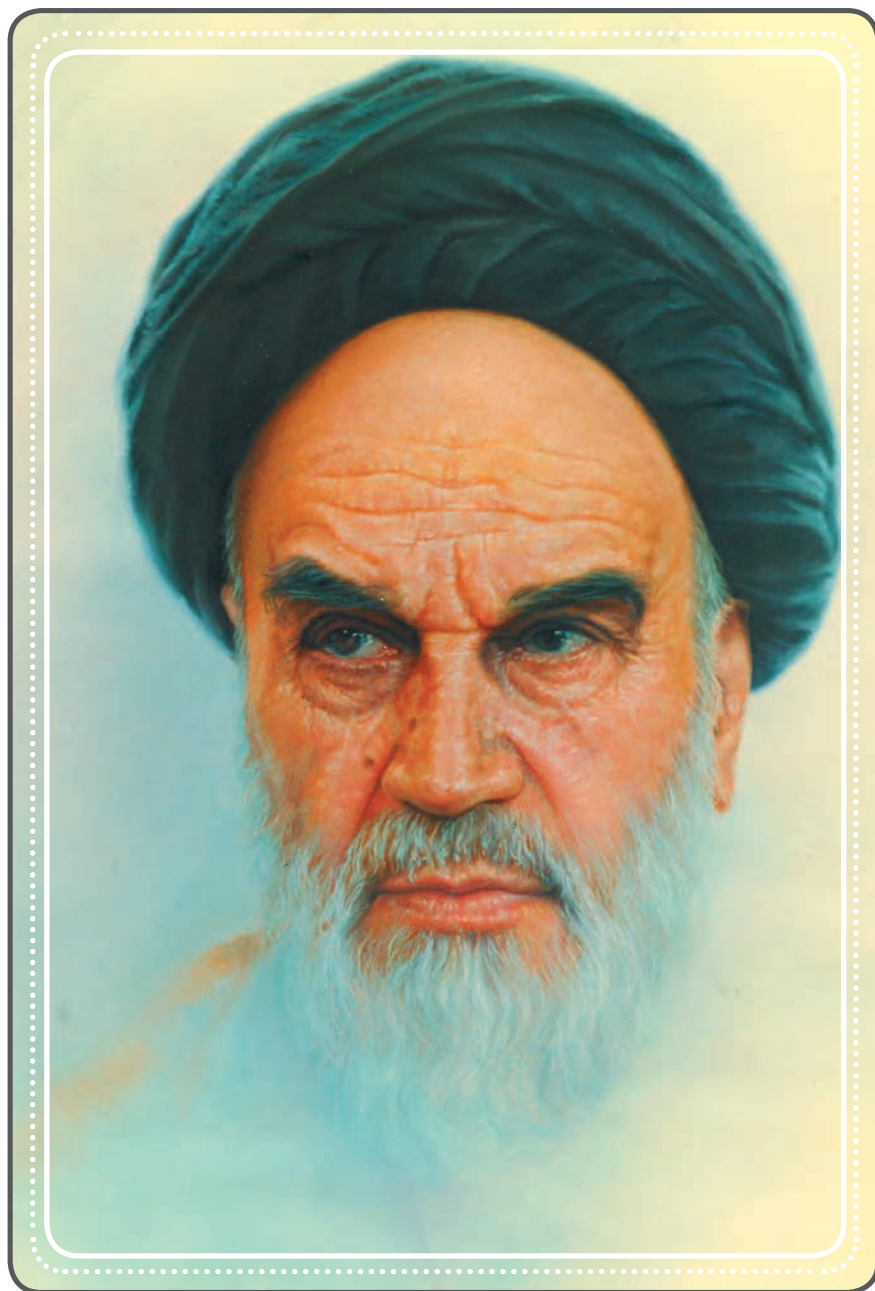

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	اصول و مبانی ماسک و گریم - ۲۱۲۶۲۵
بدا آورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	مجری: دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های هنری معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قطب‌الدین صادقی، داریوش مؤدبیان، مهدی جوینینه، احمد نوری، ایرج حسنی‌راد و شادی جلیلیان (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	عیسی کشاورز، میترا استادقاسم و محسن سراجی (اعضای شورا)
شناسه افزوده آماده‌سازی:	مهین میهن، فریبا نورشعاع حسینی و کامبیز مؤمن‌خانی (اعضای گروه تألیف)
نشانی سازمان:	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
ناشر:	محمد عباسی اطراح گرافیک و صفحه‌آرا - محمدحسن معماری (طراح جلد)
چاپخانه:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
سال انتشار و نوبت چاپ:	وب‌گاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
	چاپ سوم ۱۳۹۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید،... و این اخلاص و ایمان، شما را تقویت می‌کند و روحیه شما را بالا می‌برد و نیروی شما جوری می‌شود که هیچ قدرتی نمی‌تواند (با شما) مقابله کند.

امام خمینی «قُدَیسِ سِرُّه»

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول: مبانی چهره‌پردازی

- ۱-۱- تعاریف و کاربردها
 - ۱-۱-۱- چهره‌پردازی و صورتک به عنوان رشته هنری
 - ۱-۱-۲- چهره‌پردازی و صورتک به عنوان عامل فنی
 - ۱-۱-۳- مختصری از تاریخ صورتک و چهره‌پردازی در نمایش
 - ۱-۱-۴- انواع چهره‌پردازی
 - ۱-۲- وظایف طراح صورتک و سازنده آن
 - ۱-۲-۱- مجری سازنده صورتک
 - ۱-۳- وظایف طراح چهره‌پردازی و مجری آن
 - ۱-۴- مواد و ابزار چهره‌پردازی
 - ۱-۴-۱- مواد چهره‌پردازی
 - ۱-۴-۲- ابزار چهره‌پردازی
- آزمون‌های فصل اول

فصل دوم: صورتک در نمایش

- ۲-۱- تاریخچه صورتک در نمایش
 - ۲-۱-۱- کشورهای اروپایی
 - ۲-۱-۲- ژاپن نمایش «نو»
 - ۲-۱-۳- ایران
 - ۲-۲- صورتک در نمایش‌های امروز جهان
 - ۲-۳- صورتک در سینما و تلویزیون
- آزمون‌های فصل دوم

فصل سوم: طراحی و قالب‌گیری

- ۳-۱- تعریف صورتک، انواع و کاربرد آن در نمایش
 - ۳-۲- قالب‌گیری از صورت بازیگر
 - ۳-۲-۱- قالب منفی
 - ۳-۲-۲- قالب مثبت
- آزمون‌های فصل سوم

فصل چهارم : ساخت صورتک

۲۷

۲۸

۲۸

۲۸

۲۸

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۱

۳۱

۳۲

۳۲

۳۳

۳۴

۳۴

۳۴

۳۵

۳۵

۳۵

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۰

۴۰

۴۲

۴۲

۴۲

۴۳

۴۳

۴۳

۴۳

۴۶

۴-۱- ساختن صورتک

۴-۱-۱- ساختن صورتک از مقوا

۴-۱-۲- ساختن صورتک پارچه‌ای از تنظیف

۴-۱-۳- ساختن صورتک از تکه‌های کاغذ

۴-۱-۴- ساختن صورتک با خمیر مقوا

۴-۱-۵- صورتک پارچه‌ای با نوار زخم‌بندی

۴-۱-۶- ساختن صورتک با نوار گچ شکسته‌بندی

۴-۱-۷- روش ساخت صورتک از جنس چرم

۴-۱-۸- ساختن حجم بر روی صورتک

۴-۱-۹- نکات مهم در ساختن صورتک‌ها

۴-۱-۱۰- گذاشتن صورتک بر چهره

۴-۲- رنگ‌آمیزی صورتک

۴-۲-۱- روان‌شناسی رنگ‌ها

۴-۳- چهره‌پردازی اکسپرسیو

۴-۳-۱- نمایش کودکان

۴-۳-۲- دلفک‌ها

۴-۳-۳- میم - پانتومیم

۴-۳-۴- نمادهای عینی و ذهنی

۴-۳-۵- آشنایی با تاریخچه و انواع سبک‌های نمایش و چهره‌پردازی تلفیقی در شرق

۴-۳-۵-۱- نمایش هند

۴-۳-۵-۲- نمایش چین

۴-۳-۵-۳- نمایش ژاپن

آزمون‌های فصل چهارم

فصل پنجم : آناتومی صورت و شناخت چهره

۵-۱- آناتومی صورت

۵-۱-۱- استخوان‌بندی سر

۵-۱-۲- عضله‌های سر و صورت

۵-۱-۳- غضروف‌ها

۵-۱-۴- پوست

۵-۲- شناخت شکل چهره، خطوط و حجم‌های صورت

۵-۲-۱- سایه و روشن‌زدن و ساختن حجم بر چهره

۵-۲-۲- فن چهره‌پردازی

۵-۲-۳- طریقه فن‌زدن به چهره‌بازیگر

۵-۳- قیافه‌شناسی

آزمون‌های فصل پنجم

فصل ششم : چهره‌پردازی

۶-۱- تاریخچه چهره‌پردازی در نمایش

۶-۲- چهره‌پردازی و شخصیت‌پردازی در نمایش

۶-۲-۱- شخصیت‌نمایشی

۶-۲-۱-۱- لاغر کردن

۶-۲-۱-۲- چاق

۶-۲-۱-۳- منفی

۶-۲-۱-۴- مثبت

۶-۲-۱-۵- معتاد

۶-۲-۱-۶- بیمار

۶-۲-۱-۷- روش پیر کردن تا ۵۰ سالگی

۶-۲-۲- نژادهای مختلف

۶-۲-۲-۱- سفیدپوست (اروپایی)

۶-۲-۲-۲- سیاه‌پوست

۶-۲-۲-۳- زردپوست

۶-۲-۲-۴- سرخ‌پوست

۶-۲-۳- نمایش کلاسیک

۶-۲-۴- نمایش رومانتیک

۶-۲-۵- نمایش واقعیت‌گرا یا رئالیسم

۶-۲-۶- نمایش طبیعت‌گرا یا ناتورالیسم

۶-۲-۷- نمایش نمادگرا یا سمبولیسم

۶-۲-۸- نمایش بیان‌گرا یا اکسپرسیونیسم

۶-۲-۹- نمایش فراواقعیت‌گرا یا سورئالیسم

۶-۲-۱۰- نمایش گروتسک

۶-۲-۱۱- نمایش بوچی

۶-۳- چهره‌پردازی در سینما و تلویزیون

۶-۳-۱- مختصری از چهره‌پردازی برای سینما

۶-۳-۲- چهره‌پردازی برای تلویزیون

۶-۳-۳- شبیه‌سازی

آزمون‌های فصل ششم

فصل هفتم : طراحی، متعادل و نامتعادل‌سازی

۷-۱- طراحی چهره‌پردازی روی کاغذ

۷-۲- آماده‌سازی چهره‌بازیگر

۷-۳- متعادل‌سازی و نامتعادل‌سازی چهره‌بازیگر

۷-۴- متعادل و نامتعادل‌سازی بر کل بدن

آزمون‌های فصل هفتم

فصل هشتم : چهره‌پردازی با پودرهای رنگی، رنگ‌های روغنی و شناخت لاک‌ها

۶۱
۶۲
۶۳
۶۳
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶

- ۸-۱- شناخت شخصیت نمایش
 - ۸-۲- چهره‌پردازی با پودرهای رنگی
 - ۸-۲-۱- لوازم مورد نیاز
 - ۸-۲-۲- روش انجام کار
 - ۸-۳- چهره‌پردازی با رنگ روغن و شناخت لاک‌ها
 - ۸-۴- تمیز کردن چهره‌بازیگر
- آزمون‌های فصل هشتم

فصل نهم : آرایش موی سر، ریش و سبیل

۶۷
۶۸
۷۶
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۷۹
۸۰
۸۰

- ۹-۱- تاریخچه آرایش مو، ریش و سبیل
 - ۹-۲- مواد و ابزار بافت کلاه‌گیس، ریش و سبیل
 - ۹-۳- بافت کلاه‌گیس، ریش و سبیل
 - ۹-۳-۱- بافتن مو به روی تور
 - ۹-۳-۲- بافت کلاه‌گیس
 - ۹-۴- چسباندن ریش و سبیل و نگهداری از آن
 - ۹-۴-۱- ریش و سبیل و کِرِپه
 - ۹-۵- تمیز کردن کلاه‌گیس
- آزمون‌های فصل نهم

فصل دهم : تمهیدهای ویژه چهره‌پردازی

۸۱
۸۲
۸۲
۸۲
۸۲
۸۲
۸۲
۸۳
۸۳
۸۳
۸۳
۸۴
۸۶

- ۱۰-۱- مواد و ابزار ایجاد ورم‌ها، بریدگی‌ها و زخم‌ها
 - ۱۰-۲- انواع زخم و بریدگی
 - ۱۰-۲-۱- روش کار با مایع لاتیکس
 - ۱۰-۲-۲- تیوپلاست
 - ۱۰-۲-۳- او.اس.بی
 - ۱۰-۲-۴- پودر ژلاتین و پنبه
 - ۱۰-۲-۵- خمیر پلاستو
 - ۱۰-۲-۶- لاتکس و پنبه
 - ۱۰-۲-۷- جای انگشت بریده
 - ۱۰-۲-۸- کبودی (چشم‌مشت خورده)
 - ۱۰-۳- بیماری‌های پوستی و تاول‌ها
- آزمون‌های فصل دهم

منابع

۸۷

مقدمه

کتابی که در دست دارید، شامل ده فصل است که در جهت آموزش اصول و مبانی ماسک و گریم در نظر گرفته شده است. در هر فصل، مطالب در نهایت سادگی برای هنرجوی نوجوان شرح داده شده و سعی بر این بوده است که برای این گروه سنی، قابل فهم، و تمرین‌ها قابل اجرا باشد. چهره‌پردازی‌ها، در تصاویر، بر روی دو چهره دختر و پسر اجرا شده است.

امید است هنرجویان علاقه‌مند، با مطالعه این کتاب و گذراندن بخش‌های نظری و عملی، با مبانی اولیه این رشته هنری – فنی آشنا شوند.